

**«ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ
ԿԱԶՄԵԼՈՒ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 24
N-Ի 1535-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ
ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԻԾ**

ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

--- 2022 թվականի N -Ն

**ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ԵՎ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 24 N-Ի 1535-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ
ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման մասին» օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հաստատել ծառայությունների անհատական ծրագրերը կազմելու և իրականացնելու կարգը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի դեկտեմբերի 24-ի «Հաշմանդամություն ունեցող անձանց վերականգնողական անհատական ծրագրերի կազմման և իրականացման կարգը հաստատելու մասին» N 1535-Ն որոշումը:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2023 թվականի փետրվարի 1-ից:

Հավելված

ՀՀ կառավարության 2022 թվականի

--- -----ի N--Ն որոշման

ԿԱՐԳ

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԿԱԶՄԵԼՈՒ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ

1. Սույն կարգով կարգավորվում են ծառայությունների անհատական ծրագրերը (այսուհետ՝ ԾԱԾ) կազմելու և իրականացնելու հետ կապված հարաբերությունները:
2. ԾԱԾ-ը անձի ֆունկցիոնալության գնահատման արդյունքում մշակված փաստաթուղթ է, որը ներառում է գնահատվող անձի սոցիալական ներառմանն ուղղված միջոցառումներն ու ծրագրերը:
3. Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման արդյունքում ԾԱԾ-ը մշակվում է անձի ֆունկցիոնալության գնահատման կարգը հաստատող կառավարության որոշմամբ սահմանված ֆունկցիոնալությունը գնահատող հանձնաժողովի (այսուհետ՝ հանձնաժողով) կողմից և տրամադրվում է անձին ֆունկցիոնալության գնահատման որոշման հետ միասին:
4. ԾԱԾ-ը կազմվում է էլեկտրոնային տարբերակով՝ ֆունկցիոնալության գնահատման e-disability.am էլեկտրոնային համակարգում (այսուհետ՝ էլեկտրոնային համակարգ): ԾԱԾ-ի թղթային կրիչը մեկ օրինակից տպվում, ստորագրվում և տրամադրվում է գնահատվող անձին կամ նրա ներկայացուցչին փոստով, էլեկտրոնային փոստով, առձեռն՝ ըստ գնահատվող անձի կամ նրա ներկայացուցչի ցանկության:
5. ԾԱԾ-ն անձի համար ունի խորհրդատվական բնույթ: Անձը կարող է հրաժարվել ԾԱԾ-ով նախատեսված մեկ, մի քանի կամ բոլոր միջոցառումներից և ծառայություններից՝ ներկայացնելով գրավոր դիմում Միասնական սոցիալական ծառայության (այսուհետ՝ Ծառայություն) տարածքային կենտրոն: ԾԱԾ-ը ենթակա է պարտադիր կատարման համապատասխան պետական մարմինների կողմից:
6. ԾԱԾ-ում ներառվում են հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում տվյալ անձի լիարժեք և արդյունավետ մասնակցությունը խթանելու նպատակով անհրաժեշտ բժշկական, վերականգնողական, կրթական, մասնագիտական, սոցիալական ծառայությունների և միջոցառումների, աջակցող միջոցների երաշխավորությունները::
7. ԾԱԾ-ը կազմվում է՝ հաշվի առնելով անձի օրգանիզմի կառուցվածքային առանձնահատկությունները, ֆունկցիայի խանգարման տեսակը (տեսակները) և աստիճանը (աստիճանները), գործունեության և մասնակցության սահմանափակման տեսակը (տեսակները) և աստիճանը (աստիճանները), վերականգնողական ներուժի գնահատումը, միջավայրային գործոնները (անձի վրա որոշակի ազդեցություն ունեցող ֆիզիկական և սոցիալական միջավայրը), կլինիկական ու վերականգնողական կանխատեսումները, ինչպես նաև վերականգնմանն ուղղված այնպիսի միջոցառումների ընդգրկման անհրաժեշտությունը, որոնք առավելապես կնպաստեն ֆունկցիոնալության սահմանափակում ունեցող անձի ֆիզիկական, մտավոր, մասնագիտական ունակությունների և կարողությունների զարգացմանը և (կամ) պահպանմանն ու սոցիալական ներառմանը:
8. ԾԱԾ-ը կազմվում է հաշվի առնելով նաև ֆունկցիոնալության

սահմանափակում ունեցող կանանց և աղջիկների՝ սեռով, ինչպես նաև երեխաների՝ տարիքային առանձնահատկություններով պայմանավորված հատուկ կարիքները:

9. ԾԱԾ-ը կազմվում է հաշմանդամության սահմանման ժամկետով, իսկ անժամկետ հաշմանդամություն սահմանելու դեպքում՝ մինչև երեք տարի ժամկետով:
10. Բժշկական, վերականգնողական, կրթական, մասնագիտական, սոցիալական համապատասխան ծառայություններ մատուցող և աջակցող միջոցներ տրամադրող կազմակերպություններն իրականացնում են ԾԱԾ-ով իրենց վերապահված միջոցառումները և ծառայությունները՝ սույն կարգով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Այն միջոցառումները կամ ծառայությունները, որոնց իրականացումը նախատեսված չէ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցների հաշվին, կարող են իրականացվել օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից ֆինանսավորման միջոցով: Այս դեպքում կազմակերպությունը կլինի ոչ թե պատասխանատու տվյալ միջոցառման/ծառայության համար, այլ կնշվի որպես նախընտրելի կազմակերպություն տվյալ բնագավառում:
11. ԾԱԾ-ի հետ համատեղ գնահատվող անձին տրամադրվում է տեղեկատվություն ԾԱԾ-ում ներառված միջոցառումներն իրականացնող կազմակերպությունների և(կամ) մարմինների և(կամ) հաստատությունների վերաբերյալ:
12. ԾԱԾ-ը էլեկտրոնային համակարգի միջոցով հասանելի է բոլոր պատասխանատու պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ դրա իրագործման ընթացքի վերաբերյալ նշումներ կատարելու համար:
13. ԾԱԾ-ի իրականացման արդյունավետությունը գնահատում է հանձնաժողովը՝ անձի ֆունկցիոնալության վերագնահատման ժամանակ:
14. ԾԱԾ-ում փոփոխություններ և(կամ) լրացումներ կարող են կատարվել վերագնահատման արդյունքում կամ գնահատվող անձի կամ նրա ներկայացուցչի դիմումի հիման վրա:
15. ԾԱԾ-ում փոփոխություններ և լրացումներ կարող են կատարվել, երբ դրանով նախատեսված միջոցառումների իրականացման արդյունքում պարզ է դառնում, որ դրանք չեն հանգեցրել նախատեսված արդյունքներին, չեն նպաստել անձի սոցիալական ներառմանը կամ եթե ԾԱԾ-ը կազմելուց հետո անձի սոցիալական կարիքների փոփոխությամբ պայմանավորված՝ առաջացել է նոր միջոցառումների իրականացման կամ իրականացվող միջոցառումների ձևի և ծավալի փոփոխության անհրաժեշտություն:
16. ԾԱԾ-ում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու համար դիմումը շահառուն կամ նրա օրինական ներկայացուցիչը կարող է ներկայացնել առցանց, փոստով կամ առձեռն՝ Ծառայության տարածքային կենտրոն՝ ըստ հաշվառման կամ փաստացի բնակության վայրի: Դիմումին ընթացք է տրվում կառավարության կողմից հաստատված անձի ֆունկցիոնալության գնահատման կարգը սահմանող իրավական ակտերի դրույթներին համապատասխան:
17. ԾԱԾ-ում կատարված փոփոխությունները և(կամ) լրացումները ներբեռնվում են էլեկտրոնային համակարգ, իսկ ԾԱԾ-ի նախորդ տարբերակը պահպանվում է էլեկտրոնային համակարգում «Չի

գործում» ծանուցագրով: Փոփոխված ԾԱԾ-ի թղթային տարբերակը՝ հանձնաժողովի անդամների ստորագրությամբ, տրամադրվում է անձին կամ նրա ներկայացուցչին սույն կարգի 4-րդ կետով սահմանված կարգով:

18. ԾԱԾ-ի իրագործման ընթացքի վերաբերյալ մշտադիտարկումն իրականացվում է աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության և Ծառայության կողմից:
19. ԾԱԾ-ով երաշխավորված ծառայությունը մատուցած կազմակերպությունը և(կամ) հաստատությունը մատուցած ծառայության մասին տեղեկատվությունը անմիջապես ներբեռնում է էլեկտրոնային համակարգ նախատեսված միջոցառումն իրականացնելուց/ծառայությունը մատուցելուց հետո:
20. Այն դեպքերում, եթե ծառայությունը մատուցող կազմակերպությունը և (կամ) հաստատությունը չունի հասանելիություն էլեկտրոնային համակարգին և չի կարող լրացումներ կատարել ԾԱԾ-ում, ապա նախատեսված միջոցառումն իրականացնելուց/ծառայությունը մատուցելուց հետո անհրաժեշտ տեղեկությունները անմիջապես փոխանցում է Ծառայություն, որն էլ այդ տեղեկությունների հիման վրա կարող է լրացումներ և/կամ փոփոխություններ կատարել ԾԱԾ-ում:
21. Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը ԾԱԾ-ում նշված ծառայությունների իրականացման նկատմամբ մշտադիտարկում և գնահատում իրականացնում է նախարարի հրամանով սահմանված դեպքերում և ժամկետներում՝ առցանց եղանակով:
22. Ծառայությունն էլեկտրոնային համակարգի միջոցով հետևում է ԾԱԾ-ով երաշխավորված միջոցառումների իրականացմանը և ծառայությունների մատուցմանը: ԾԱԾ-ով սահմանված ժամկետում միջոցառումը չիրականացվելու/ծառայությունը չմատուցվելու պարագայում Ծառայությունը կապվում է պատասխանատու կազմակերպության և (կամ) հաստատության հետ: Հիմնավոր պատասխան չստանալու դեպքում այդ մասին տեղեկացվում է Ծառայության պետին, ով գրավոր դիմում է համապատասխան կազմակերպությանը/հաստատությանը՝ պարզաբանումներ ստանալու նպատակով:
23. Մշտադիտարկման և գնահատման վերաբերյալ տվյալները օգտագործվում և(կամ) տրամադրվում են վիճակագրական և հետազոտական նպատակներով օգտագործելու համար՝ պահպանելով անձնական տվյալների գաղտնիության պահպանման՝ օրենքով սահմանված պահանջները: